

MAMUTLAR

İRFAN
FATMA
MANDALI
İLKOKULU

*MERAK EDİYORUM ARAŞTIRIYORUM İLK
DERGİMİ HAZIRLIYORUM.*

HAZIRLAYAN:EREN KORAMAZ

SAYI:18

ÖNSÖZ

*Merhaba Arkadaşlar
Mamutlar bundan binlerce yıl
önce yaşamışlardır. Sizlere onlar
hakkında bilgi vermeye çalıştım.
Umarım beğenirsiniz.*

İÇİNDEKİLER

1-Mamut Türleri

2-Mamutların Özellikleri

3-Eşleştirmeler

4-SOS Oyunu

5-Tuz ve Mamut Şiiri

6-Zeka Oyunu

MAMUTLAR

Bilim dünyası, yünlü mamutlarının soyunun susuzluk nedeniyle tükenmiş olabileceğine ilişkin bulgulara ulaştı.

Bu buzul çağı canavarlarının nesillerinin 5 bin 600 yıl önce tükenmiş olabileceğini belirten bilim insanlarına göre, havaların ısınmasıyla göllerdeki su miktarı azaldı, bu nedenle günde 70 ila 200 litre arası su tüketmesi gereken mamutların hayatta kalma şansları da zortastı.

Bilim dünyası yünlü mamutların büyük bir çoğunluğunun -astında 10 bin 500 yıl önce yok olduklarını düşünüyor. Bunun için sayılan iki neden var. Birincisi insanların avlanması - ikincisi ise ekolojik değişimler. Ancak buzul çağından sonra - yerkürenin ısınmasıyla deniz seviyesi yükselince yünlü mamutların yaşam alanları da daraldı. Bazı göller oltanusa kurudu ve tuzlu - suyun kalan rezervuarlara dolmasıyla tatlı su kaynakları - azalmış oldu. Bu yüzden yünlü dev canlılar iyice azalan su - kaynaklarını paylaşmak zorunda kaldılar. Sorunu daha da - kötüleştiren de bu canlı türünün çok fazla su tüketiyor olmasıydı. (Yünlü mamut)

Mamutlar Filgiller ailesinin üyesidirler. Son buzul çağında -
dünyanın hemen hemen her bölgesinde yayılmış olarak -
bulunmaktaydı. Mamutların nesli M.Ö. 1700 yılında tükenmiştir.
4,5 m boy ve 8 ton ağırlığına kadar erişebilen bir fizyolojiye
sahiptir. İklim değişikliğinin veya aşırı avlanmanın nesillerinin
tükettiği ile sürülmektedir. Etiyopya'nın Arat bölgesinde -
bulunan bir Mamut fosili, Mamutların tarihini 4 milyon
yıl öncesine kadar dayandığı ispatlanmıştır. (Rozik)

İnsanların dünyaya yayılmaya başladığı dönemde büyük hayvanların nesli tükenmeye başladığını bilim insanları yüz yıldır biliyor. Peki bu iki olay arasında gerçekten bağlantı var mı?

Bugün yeryüzünde 10 milyon karmaşık yapıda canlı türü olduğu tahmin ediliyor. Fakat bugüne dek nesli tükenmiş diğer canlıları da dahil edince bu sayı beş milyarı buluyor. Yani yeryüzünde yaşamış canlı türlerinin yüzde 99'u bugün artık yok. Her yıl yenileri ekleniyor, nesli tükenenler listesine birçok bilim insanı, son yarım milyar yıl içinde sadece beş kez yaşanan hızlı ortadan kalkma süreçlerinden birini yaşadığımızı inanıyor. Buna altıncı büyük soy tükenmesi deniyor. Dünya çapında çok sayıda canlı türünün kısa bir sürede ortadan kalkması bekleniyor. Bunun ana nedeninin insan olduğu sanılıyor. Dünya tarihinde "Anthropocene" adı verilen yeni bir çağın, insan çağının başladığı iddia ediliyor. 2100 yılına dek insanların yeryüzündeki canlı türlerinin yarısının neslinin tükenmesine neden olacağı tahmin ediliyor. (Buzul Çağında ki Mamut)

Mamutların özellikleri nelerdir?

- Mamutlar filgiller ailesindedir. (Bu yüzden fillerle büyük benzerlikler göstermektedir)
- Özellikle son buzul çağında Amerika kıtasının kuzey kısmında, Avrupa kıtasında, Asya ve Afrika kıtasının çeşitli bölgelerinde yaşamışlardır. Yaklaşık olarak Mıttan önce 1700'lü yıllarda son üyeleri de hayattan koştüğundan nesilleri tükenmiştir.
- Mamutların ilk ortaya çıktıkları zaman net olarak bilinmemekle birlikte yapılan araştırmalara göre Pliyosen çağının ortalarında Afrika kıtasında çıktığı ve bu kıttadan diğer kıtalara yayıldığı bilgisi yer almaktadır. Günümüzde birçok yerde mamut kalıntısına rastlanmış olup, bulunan en eski mamut fosilinin veya kalıntılarının yaşının 4 milyon yıl civarında olduğu hesaplanmıştır. Bulunan bu en yaşlı mamut kalıntısı Afrika kıtasında bulunmuştur. Ağırlıkları yaklaşık olarak 8 tona kadar ulaşabilmekteydi. Mamut ülkemizde yaşamış nesli tükenen hayvanlardan bir tanesidir. Konya ilinde yaklaşık olarak 2,5 milyon yıl öncesine ait mamut fosil bulunmuştur.

140 bin yıl önce yaşayan mamutlarla aynı dönem yaşadıkları, bilinen ve yaklaşık 50 bin yıl önce gizemli bir şekilde yok olan insanların atası olarak nitelendirilen Neandertaller arasında ortak genler tesbit edildi. Yapılan araştırmalar sonucunda iki memeli türünün ortak genlerle vücut ısılarını dengede tuttukları ayrıca kıl üretimini arttırmaya yarayan DNA'ları da ortak olduğu belirlendi. Avrupa kıtasında yaşayan buzul çağında bu iki memeli türünün birlikte yaşadığı biliniyordu. Mamutların boy ortalaması yaklaşık olarak 3,5 metreydi. Devasa büyüklükteki ön dişleri ise 16 metreye kadar uzayabiliyordu. Uzun süre nasıl yok oldukları konusu tartışılan mamutların iklim değişikliği nedeniyle yok oldukları düşünülüyor. Bu dönem yaşayan insanlar Neandertal olarak adlandırılıyor, modern insanlarla pek çok ortak özelliklere sahipler. Bilgilerin karmaşıklığı nedeniyle haklarında fazlaca söylentiler olsa da Neandertaller yetenekli mağara adamları olarak biliniyor. Neandertaller mamutları avlayarak besleniyorlardı ve bunu ateşli silah olmayan ok, mızrak gibi ilkel aletlerle yapıyorlardı. ④ Neandertal Mamutlar

EŞLEŞTİRME

(1)

●	●	●	● ↔ ●	●	● ↔ ●	●	●	● ↔ ●	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

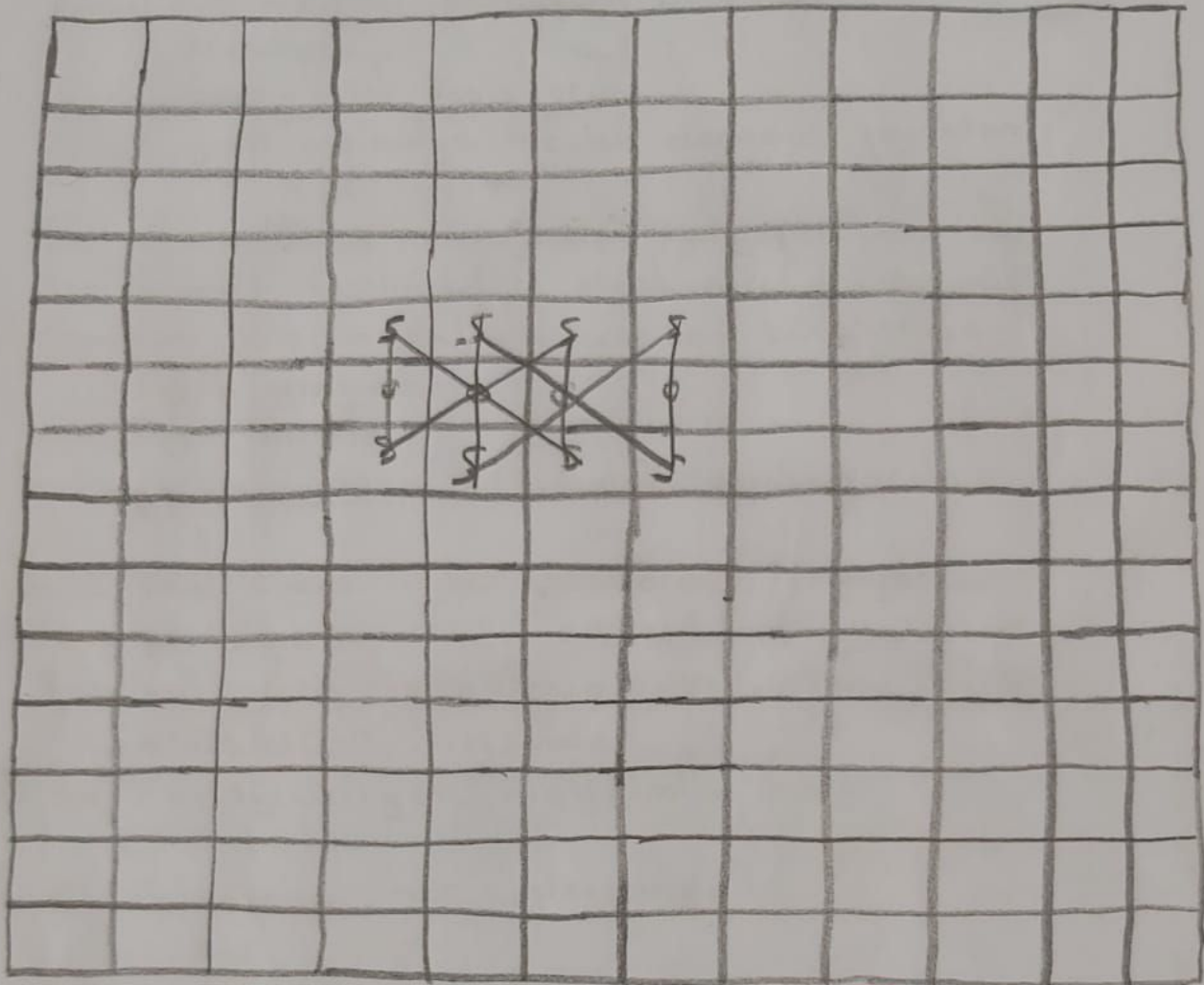
EŞLEŞTİRME

(2)

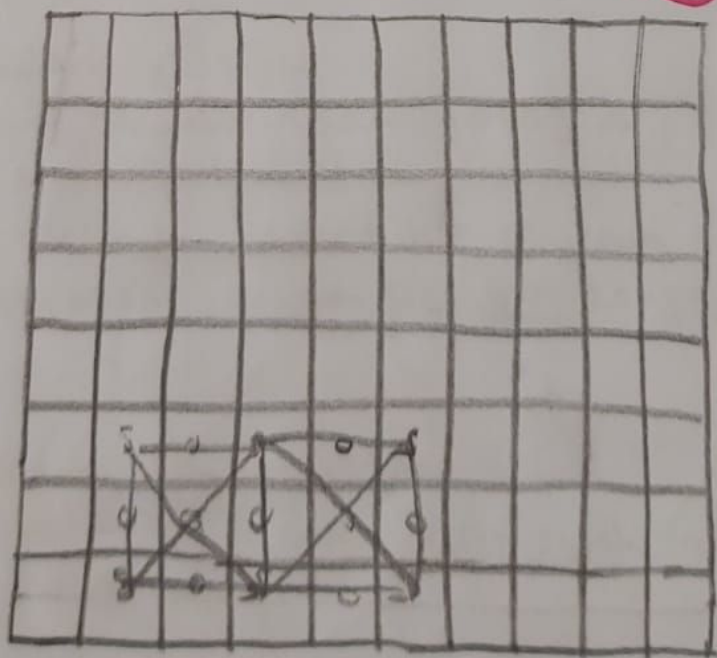
●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●
●	●	●	●	●	●	●

(6)

SOS OYUNU ①

SOS OYUNU ②

- TUZ ve MAMUT -

Adını tuz mevsimi koyduğum bu vakit
Muhteşem

Siyah papatyalar topluyorum
O çok gizli paranoya mevkii daracık koyaktan

Sol elimin serçe parmağından tadıyorum
Bir Mamut fosilinde ki siyah buzul çağ tuzunu
Kamaşan dişlerimden yayılıyorken kılcallarıma

Soğuk yangınlar

Sağ elimle

Kutsuyorum yaşam kabımdaki pembe şarabı

Milattan öncesi uyku kazanlarında eritiyorum
Yuvalarından ellerimle çıkarttığım gözlerimi
Tombul yüzü tökezlenip düşüverince ayın
Sessizliğin zifirinde

O an çatlayıveriyor. hıçlığimin imbiği

Kulaklarımın her sınlayışında

Bir bir

Kilitlemeye başlıyor tüm geri dönüş kapılarımı
Eski sevdalarım

Kaya tuzundan yastığım

Siyah saman balyalarından yatağım

Beş adet meşe palamudum .....

Tam orta yerinde absürt bir rüyanın

Tutuşu veriyorlar anlamsız bir kavgaya aniden!

Hayli evvel

Ve o tek gecede kaybetmişim

Yatak odamdaki flotat aynanın sırrı siyah gertsinde

Tam bildiklerimi oysa!

ZEKA OYUNU

